

Samarium-153 behandeling bij botpijn

In deze tekst leest u meer over de Samarium-153 behandeling. Waarom u deze behandeling krijgt, hoe de behandeling verloopt en wat belangrijk is om te weten.

Waarom wordt een Samarium-153 behandeling gegeven?

Patiënten met kanker kunnen uitzaaiingen krijgen in de botten. Deze uitzaaiingen kunnen erg pijnlijk zijn. Het doel van deze behandeling is het verminderen van deze pijnklachten in de botten.

Wanneer u pijn heeft in de botten door uitzaaiingen, is dit in het begin goed te behandelen met pijnstillers. Maar als u meer pijn krijgt, kunnen de pijnstillers de pijn niet altijd goed onderdrukken. Ook kunnen de bijwerkingen van de pijnstillers een steeds groter probleem worden. Is dit bij u het geval dan kan een behandeling met radioactief Samarium een mogelijkheid zijn.

Hoe werkt de Samarium-153 behandeling?

Samarium lijkt erg op Calcium. De botten nemen net als Calcium ook Samarium op. Hierdoor komt Samarium ook in de uitzaaiingen in de botten terecht. Het Samarium zendt 2 soorten straling uit:

- De bètastraling zorgt voor de bestraling van de uitzaaiingen in de botten. Deze straling komt niet dieper dan 8mm en komt niet buiten het lichaam.
- Daarnaast wordt nog een ander soort straling uitgezonden. Deze gammastraling komt wel buiten het lichaam. Deze dosis moet voor andere personen zo laag mogelijk blijven.

De botten zullen voor het grootste deel het Samarium opnemen. Een klein deel zal via de urine worden uitgescheiden in de eerste 24 uur. Uw urine is in deze periode dan ook besmettelijk.

Om uw omgeving te beschermen tegen deze besmetting en de straling hebben we leefregels.

Onder het kopje 'leefregels' kunt u lezen welke deze zijn. Het is erg belangrijk om u aan deze regels te houden.

Hoe is de voorbereiding op de behandeling?

Gebruikt u medicijnen?

- Medicijnen tegen osteoporose mag u 2 weken voor de behandeling en 1 week na de behandeling niet innemen. Voorbeelden zijn: Didrokit en Fosamax.

- Als u APD/ Bisfosfonaten gebruikt moet u deze 48 uur voordat de behandeling begint stoppen.
- Weet u niet zeker of u uw medicijnen moet stoppen? Bespreek dit dan met uw behandelend arts.

Krijgt u bestraling of chemotherapie?

6 weken voor de toediening van Samarium mag u geen bestraling of chemotherapie gehad hebben.

Gebruikt u calciumpreparaten?

Zo ja, dan mag u deze twee weken voor de behandeling niet meer innemen.

Welke onderzoeken krijgt u voor de behandeling?

Bloedonderzoek

Vlak voordat u de behandeling krijgt, onderzoeken wij eerst uw bloed. Vooral het aantal bloedplaatjes moet voldoende zijn om u te kunnen behandelen.

Skeletscintigram

Voordat wij de behandeling met Samarium inplannen, maken we soms een scan van uw botten (een skeletscintigram). Op deze scan kunnen we zien of de uitzaaiingen voldoende Samarium zullen gaan opnemen.

Hoe gaat de behandeling?

Op de afdeling Nucleaire Geneeskunde bespreekt de nucleaire geneeskundige de behandeling met u. Daarna krijgt u een infuus in een ader in de arm; meestal in de elleboogplooi. Door dit infuus krijgt u het Samarium toegediend. Dit alles duurt 30 minuten.

Als u het Samarium heeft gekregen verwijderen wij het infuus en mag u naar huis. U moet zich dan houden aan de leefregels die u verder in deze folder kunt lezen.

Wat is het resultaat van de behandeling?

Het is mogelijk dat u de eerste dagen na de behandeling juist meer pijn aan de botten heeft. Daarom kan het nodig zijn dat u tijdelijk meer pijnstillers krijgt. Binnen 1 à 2 weken wordt de pijn meestal duidelijk minder. Na ongeveer 6 weken is de pijnvermindering maximaal. Dit kan een aantal maanden aanhouden.

Welke bijwerkingen en risico's heeft deze behandeling?

- De eerste paar dagen na de behandeling kan de pijn toenemen; daarna neemt de pijn langzaam af.
- In het bloed komen veel verschillende cellen voor. Bepaalde bloedwaarden, zoals bloedplaatjes en witte bloedcellen kunnen dalen door de behandeling. De bloedplaatjes spelen een belangrijke rol bij de bloedstolling. Bij een laag gehalte bloedplaatjes kunt u sneller of langer bloeden. Witte bloedcellen zijn nodig voor uw afweer. Bij een laag gehalte witte bloedcellen bent u vatbaarder voor infecties.

Als u een behandeling met Samarium heeft gekregen moet u daarom extra opletten als u een wondje of een infectie krijgt.

De bloedwaarden herstellen vaak binnen 8 weken.

Bent u zwanger of geeft u borstvoeding?

Wij geven geen Samariumbehandeling als u **zwanger** bent of als u **borstvoeding** geeft.

Wat zijn de leefregels na de behandeling?

Als u naar huis mag krijgt u leefregels mee voor thuis. U vindt de leefregels hieronder. De leefregels zijn ervoor om vooral uw omgeving te beschermen tegen onnodige straling. Wij bespreken deze leefregels met u. En als u nog vragen heeft zullen wij die met u bespreken voordat u naar huis gaat.

Algemene leefregels

- De eerste 24 uur nadat u het Samarium heeft gekregen raden wij u aan om meer te drinken dan u normaal gewend bent. Dit zorgt ervoor dat het Samarium, dat niet door het skelet opgenomen is, snel uit het lichaam verdwijnt.
- Een (ongeboren) kind is gevoeliger voor straling dan een volwassene. Houd daarom één week na de behandeling minimaal twee meter afstand tot zwangere vrouwen en kinderen. Laat kinderen zoveel mogelijk door één van uw huisgenoten verzorgen. U mag geen kinderen bij u op schoot of in bed nemen. Uw kinderen kort knuffelen of een zoen geven is geen probleem.
- De eerste twee dagen na de behandeling moet u bij volwassenen ruim afstand houden of maar een korte tijd op korte afstand blijven. Dit is vooral belangrijk voor mensen die dagelijks in uw buurt zijn.
- Direct lichamelijk contact zoals knuffelen of seksueel contact moet u in de eerste 2 dagen na de behandeling beperken tot maximaal 30 minuten per dag.
- Als u binnen tien dagen na de behandeling wordt opgenomen of als er complicaties optreden, laat uw behandelend arts dan contact opnemen met de afdeling Nucleaire Geneeskunde.

U moet u twee volle dagen na de behandeling houden aan de onderstaande leefregels.

Toilet

- Plassen: doe dit zittend. Dit is om besmetting van de toiletruimte te voorkomen. Spoel tweemaal door. Dit in verband met de radioactiviteit in de urine.
- Was uw handen na het toiletbezoek.
- Gebruik, als het kan, een ander toilet dan de andere mensen in huis.
- Het toilet waar u na de behandeling gebruik van maakt moet dagelijks worden schoongemaakt. Draag hierbij plastic handschoenen. Gebruik deze handschoenen niet voor andere dingen! Maak bij voorkeur het toilet schoon met wegwerpdoekjes.

Lichamelijke verzorging

- Om de straling voor andere mensen zo laag mogelijk te houden, moet u zoveel mogelijk uzelf (zonder hulp van anderen) verzorgen.
- Als mensen u verzorgen moeten zij handschoenen dragen wanneer ze in contact kunnen komen met uw urine.

Linnengoed

- Handdoeken, washandjes en beddengoed die u gebruikt mogen niet door anderen worden gebruikt voordat ze zijn gewassen.

Afval

- Een vuilniszak met mogelijk besmet afval (bijv. incontinentiemateriaal, zoals: stoma en katheters) moet goed afgesloten worden en zover mogelijk buiten het bereik van anderen staan. Denk daarbij ook aan kinderen en huisdieren die in de buurt kunnen komen. Let erop dat dit zowel binnen als buiten kan zijn. Het afval mag wel als normaal huisvuil worden afgevoerd.

Tot slot: gaat u binnenkort vliegen?

Vliegen kort na ontslag

Bent u van plan kort na uw ontslag uit het ziekenhuis een vliegreis te maken? Dan moet u dat tijdens het intakegesprek aangeven. De stralingsdeskundige zal u dan bij uw ontslag een douaneverklaring (“vliegbrief”) meegeven. Hierin staat dat u een behandeling met radioactief Samarium-153 heeft ondergaan. Daarin staat ook dat de dosis die een medepassagier zal ontvangen onder de internationale dosislimiet van 1 mSv valt.

Heeft u nog vragen?

Mocht u nog vragen hebben over de behandeling of de periode na het ontslag, dan kunt u telefonisch contact opnemen:

Medische vragen:

Afdeling Nucleaire Geneeskunde: 020-5662775

Vragen over radioactiviteit of stralingsrisico's:

Stralingsdeskundige: 020-5668621